

Katholieke godsdienst

Pater Damiaan

Vijfde leerjaar

Naam:

Leven van pater Damiaan

Jef De Veuster

Jef De Veuster werd op 3 januari 1840 geboren te Ninde, een gehucht van Tremelo. Hij was het zevende kind in een boerenfamilie. Na hem werd er nog een meisje geboren. Toen hij 15 jaar oud was, ging hij werken in de graanhandel van zijn vader. Omdat vader niet genoeg Frans kon spreken met de Walen die bij hem graan kwamen kopen, stuurde hij Jef naar het college van 's Gravenbrakel in Zuid-Brabant om er Frans te leren.

Wat later wilde Jef het klooster in gaan, net als zijn oudere broer August. Hij werd broeder bij de paters van de Heilige Harten in Leuven. Sindsdien heette hij Damiaan.

Omdat hij priester wilde worden, begon hij Latijn te leren. Nadien ging hij voor verdere studies naar het klooster van de Picpussen in Parijs.

Missonaris in Hawaiï

In 1863 zou zijn broer, die in het klooster Pamfiel genoemd werd, als missionaris naar Hawaiï vertrekken. Maar hij werd erg ziek: hij werd besmet tijdens een tyfusepidemie. Toen vroeg Damiaan aan de overste van de paters in Parijs of hij naar Hawaiï mocht gaan in de plaats van zijn broer. Zo vertrok hij op 1 november 1863 vanuit Bremen met de boot naar Honolulu. Een reis die wel vier maanden duurde en geen lachertje was voor Damiaan, die last had van zeeziekte. Op 19 maart 1864 kwam hij aan in Honolulu. Daar leerde hij op een draffe de taal van de Hawaiïanen en werd hij op een paar maanden tijd voorbereid om priester te worden.

Op 21 mei 1864 werd hij in de kathedraal van Honolulu tot priester gewijd. Hij werkte negen jaar op Hawaiï in verschillende parochies.

Intussen schreef hij lange brieven naar zijn familie in België.

Missionaris in Molokai

Vroeger wasmen heel bang voor de ziekte lepra, die men niet kon genezen. Omdat de mensen in Hawaiï niet besmet wilden worden, besloot de regering in 1865 om alle melaatsen naar het eiland Molokai te sturen. Daar kregen ze voedsel, maar geen medische hulp.

In 1873 wilde de plaatselijke bisschop voor een korte tijd een priester naar dat eiland sturen.

Pater Damiaan voelde zich direct aangesproken en ging er als eerste priester naartoe.

Hij kwam er op 10 mei 1873 aan. Zijn nieuwe parochie zag er troosteloos uit: een beetje groen op een dorre bodem, slecht drinkwater, onverzorgde hutten. En ook zijn nieuwe parochianen waren één blok ellende: ze vochten onder elkaar en dronken om hun pijn, ellende en verdriet te vergeten. Ze hadden immers geen hoop of toekomst meer.

De eerste nacht sliep pater Damiaan onder een boom, omdat er nergens plaats voor hem was.

De 600 melaatsen die daar op dat moment woonden, bleven dagenlang uit zijn buurt. Ze dachten dat Hij gek was: 'Een gezonde mens wil toch niet samen leven met melaatsen!'

Omdat de levende melaatsen hem niet aanvaardden, begon Damiaan dan maar te zorgen voor de doden. Hij zorgde ervoor dat ze waardig begraven werden en legde een kerkhof aan vol bloemen en struiken.

Stilaan begonnen de melaatsen hem te vertrouwen.

Damiaan wilde de melaatsen met alles helpen, terwijl hij zijn pijp rookte om de stank te kunnen verdragen. Allereerst wilde hij hun parochiepriester zijn: hij vierde dagelijks de eucharistie, bezocht de zieken, hoorde biecht, diende de ziekenzalving toe. Hij gaf catechese en verzorgde huwelijksvieringen en begrafenissen. Hij stimuleerde de melaatsen om hun eigen groenten te kweken en deed wat hij kon om hun geneeskundige zorgen te verbeteren. Hij zorgde ervoor dat ze meer eten en betere kleren kregen. Hij richtte een fanfare op en organiseerde zelfs paardenkoersen.

Zo kregen de melaatsen het gevoel dat ze meetelden. Met de komst van pater Damiaan veranderde hun leven: wetten werden nageleefd, er kwamen degelijke huizen en een school, een tehuis voor melaatse weesmeisjes, en één voor jongens, een nieuwe kerk en een school. Hij herstelde ook het hospitaal en legde wegen aan. Damiaan kreeg het zelfs voor elkaar dat ze een pijpleiding aanlegden, om water af te tappen uit een bron 800 meter buiten het dorp.

Het koste hem veel brieven om de buizen daarvoor te krijgen.

Dankzij zijn werk en zijn brieven kregen mensen over de hele wereld meer aandacht voor lepra.

Er kwamen veel bezoekers, ook een prinses van Hawaiï! Ze wilden zien wat hij er deed.

Lepra-patient

In november 1884 zag pater Damiaan dat hij zelf ook lepra had. Zijn linkerbeen was gevoelloos en op één hand verschenen er bobbels. Als hij preekte, zei hij: 'Wij, melaatsen!'

Toen hij ziek was, probeerde hij nieuwe geneesmiddelen uit en hield er verslagen van bij. Na een tijd kwamen er drie zusters en twee paters-missionarissen naar het eiland om zijn werk verder te zetten.

Op een dag herstelde hij de kerktoren in de regen en liep een longontsteking op. Omdat hij erg verzwakt was door de lepra, genas die longontsteking niet en werd hij steeds zieker.

Hij stierf op 15 april 1889. Hij was toen 49 jaar oud.

Hij werd begraven onder de boom waar hij sliep toen hij nog geen huis had.

Identiteitskaart van Pater Damiaan

Naam Voornaam Geboorteplaats en geboortedatum Nationaliteit	
--	---

!!! Vul de identiteitskaart van pater Damiaan in.

Jef De Veuster wordt geboren in *Tremelo/Ieper*.

Als hij 18 jaar oud is, gaat hij naar een klooster in *Leuven/Mechelen*.

Omdat zijn *broer/zus* ziek is, mag hij in *zijn/haar* plaats naar Hawaï.

Daar wordt hij *bisschop/priester* gewijd.

Na negen jaar gaat hij naar *Madrid/Molokai*.

Daar verzorgt hij *verlamde/melaatse* mensen.

Pater Damiaan schreef vele *boeken/brieven* om geld en materiaal in te zamelen.

Hij was *49/59* jaar toen hij stierf .

!!! Lees de zin en trek een kring rond het juiste woord.

H	A	W	A	I	H	B	O	O	M
O	E	J	M	O	L	O	K	A	I
N	K	E	R	K	F	M	A	I	S
O	L	Z	I	G	A	E	M	V	S
L	E	U	V	E	N	L	I	E	I
U	R	S	K	P	F	A	A	E	O
L	D	A	M	I	A	A	N	I	N
U	L	A	R	J	R	T	O	L	A
H	O	E	D	P	E	S	I	A	R
N	H	E	I	L	I	G	G	N	I
M	E	R	C	A	T	O	R	D	S

!!! Zoek de volgende woorden in dit rooster.

Boom - Damiaan - eiland - fanfare

Hawaï - heilig - hoed - Honolulu

Melaats - Kamiano - Jezus - kerk

Leuven – pijp - Mercator – missionaris

Molokai

!!! Met de letters in de vakjes die overblijven, kan je het volgende woord vormen.

.....

10 personen in 1

Er wordt gezegd dat Pater Damiaan op het eiland Molokaï wel 35 beroepen uitoefende.

Hij was:

**politie­man, organisator, onderwijzer, mediafiguur, architect, chirurg,
timmerman, verpleger, uitvinder, begra­fenison­der­nemer.**

<p>Op Molokaï waren geen artsen die konden opereren. Dus stak Damiaan zelf de handen uit de mouwen. Op een dag amputeert hij eigenhandig de rottende voet van een melaatse.</p> <p>.....</p>	<p>Damiaan legt een waterleiding en een weg aan. Hij bouwt huizen. Hij herstelt de oude kerk en bouwt een nieuwe kerk op basis van zijn eigen ontwerpen. Hij bouwt twee weeshuizen en een school.</p> <p>.....</p>
<p>Voor de komst van pater Damiaan werden de doden in ondiepe grond begraven. Wilde varkens woelden het kerkhof constant om. Damiaan bouwt een muur rond het kerkhof, maakt doodskisten en richt verenigingen op die begra­fenissen organiseren.</p> <p>.....</p>	<p>Geweld, moorden, aanrandingen,... op Molokaï heerste het recht van de sterkste. Damiaan maakte daar een einde aan en werkte aan een nieuwe orde die gebaseerd is op samenwerking, liefde en gemeenschapszin.</p> <p>.....</p>
<p>Hekken, kerken, houten huizen, doodskisten ... Damiaan maakt het, zodat de melaatsen een menswaardig bestaan kunnen opbouwen.</p> <p>.....</p>	<p>De kranten schrijven over pater Damiaan. Hij gebruikt die bekendheid om geld te krijgen voor een beter leven voor zijn melaatsen.</p> <p>.....</p>
<p>Dagelijks verzorgde Damiaan de zieken. Etterende wonden, rottende lichaamsdelen ... Omdat hij niet kon wennen aan die stank, rookte hij een pijp om de geuren wat te verdoezelen.</p> <p>.....</p>	<p>Eten wanneer je geen vingers meer hebt... ontzettend moeilijk! Daarom vond Damiaan een speciale lepel uit, waarmee personen zonder vingers op een handige manier konden eten.</p> <p>.....</p>
<p>Pater Damiaan bedelt instrumenten bij elkaar en richt een fanfare op. Hij richt verenigingen op om begra­fenissen in goede banen te leiden. Hij organiseert paardenkoersen om de melaatsen ontspanning te geven.</p> <p>.....</p>	<p>Damiaan richt een weeshuis op voor de kinderen waarvan de ouders aan lepra overleden zijn. Hij wordt als een vader voor hen. Hij geeft hun les, eet samen met hen en zorgt ervoor dat ze zich als kind kunnen uitleven.</p> <p>.....</p>

**!!! Lees de stukjes tekst en schrijf er het beroep bij dat erbij past.
Opletten, eerst alles lezen zodat je het juiste beroep kiest.**

Op een dag kwamen tien melaatsen naar Jezus.
 Ze bleven op een afstand.
 Ze riepen naar Jezus: - Heb medelijden met ons.
 Toen Jezus hen zag, zei Hij:
 - Ga u aan de priesters laten zien.
 Onderweg naar de priesters werden de melaatsen gereinigd.
 Daarna kwam één van hen terug.
 Het was een Samaritaan.
 Toen hij genezen was, wou hij Jezus bedanken.
 Hij wierp zich op de grond.
 Hij bedankte Jezus voor de nieuwe kans.

Jezus zei:
 - Tien melaatsen zijn gereinigd.
 En toch komt er maar één danken.
 Waar zijn de negen anderen gebleven?
 Willen zij God dan niet danken?
 Jezus sprak tot hem:
 - Sta op en ga weer.
 Uw vertrouwen is uw redding.

Naar Lucas 17, 11-19

Melaatsheid is een erge ziekte. Nu bestaan er gelukkig medicijnen voor.
 Maar vroeger stierven mensen aan de ziekte.
 Een melaatse had vaak vieze, stinkende wonden.
 Omdat mensen dachten dat melaatsheid besmettelijk was, meed men ze.
 Vroeger moesten melaatsen een bel of een ratel gebruiken.
 Zo wist iedereen waar ze waren. Men kon dan veilig binnenblijven.

In Jezus' tijd werden melaatsen ook gemeden.
 Men dacht dat de melaatsen zware zonden begaan hadden.
 En dat de ziekte een straf van God was.

Mijdt Jezus de melaatsen ook?

.....

Wat doet Hij voor de melaatsen?

.....

!!! Los de vraagjes op.

Pater Damiaan volgde Jezus' voorbeeld.
Hij liet de melaatsen niet aan hun lot over.
Hij ging bij de melaatsen wonen. Hij zorgde voor hen.

!!! Voor Jezus en pater Damiaan zijn de melaatsen evengoed

Tien melaatsen zijn genezen.
Tien melaatsen worden uit hun zieke leven bevrijd.
Tien melaatsen worden niet langer uitgesloten.
Tien melaatsen krijgen van Jezus een nieuw leven.

!!! Hoeveel melaatsen komen Jezus dank U zeggen?.....

Danken is blij zijn met wat je gekregen hebt.
Daarom wil de melaatse Jezus danken.
Hij vergeet niet wat Jezus voor hem deed.

- Dat één melaatse dank U zegt, vind ik genoeg.
- Ik zou het goed vinden als alle melaatsen dankbaar zouden zijn.
- Nu de melaatsen genezen zijn, hebben ze Jezus niet meer nodig. Danken is niet nodig.

!!! Wat vind jij? Kleur het vakje bij het antwoord.

Ze danken God voor het leven van elke dag, voor het voedsel en voor Jezus.

In het Nederlands zeggen we *dank u*. In het Frans *merci* en in het Engels *thank you*.
Danken kun je in vele talen doen. Maar je kunt ook danken door:
Een bloem te geven, een glimlach te schenken, een bezoekje te brengen aan iemand...
Eén ding is zeker: een bedankje doet deugd!!!

**!!! Hierboven staat een boeket bloemen. In elke bloem mag je een naam schrijven.
Het zijn namen van mensen die je wilt bedanken.
Schrijf rond de bloemen waarom je hen wil bedanken.**

Nu zijn er in ons land geen melaatsen meer.

Maar jammer genoeg worden nog altijd mensen uitgestoten omdat ze anders zijn. Wie ken jij zo?

.....

Waarom worden deze mensen volgens jou uitgestoten?

.....

Werd jij zelf al eens uitgesloten? Waarom? Hoe voelde jij je toen?

.....

Heb jij al eens iemand uitgestoten? Waarom?

.....

Wat kan jij doen in jouw leven (thuis, op school, in de sportclub...) om ervoor te zorgen dat niemand zich uitgesloten voelt?

.....

!!! Vul de vraagjes in!

Dank je wel!!!

Faisel Ahmed was een arme jongen.
Elke dag verkocht hij spulletjes langs de deuren om zijn schoolgeld te kunnen betalen.
Op een dag had hij maar 10 cent op zak.
Hij had zo'n grote honger dat hij besloot om bij de volgende deur eten te vragen.

Maar toen hij aanbelde, vroeg hij gewoon een glas water.

De vrouw die opendeed vond dat hij er zo hongerig uitzag, dat ze hem een groot glas melk gaf.

Toen hij het uitgedronken had vroeg hij: 'Hoeveel ben ik u schuldig?'

De vrouw zie: 'Helemaal niks, ik heb dat graag voor jou gedaan;'

De jongen bedankt haar.

Toen hij het huis verliet, voelde hij zich veel sterker...

Jaren later werd de vrouw ziek.

De dokters stuurden haar naar een gespecialiseerd ziekenhuis.

Dokter Faisel Achmed werd opgeroepen.

Toen hij hoorde uit welk dorp de vrouw kwam, ging hij naar haar kamer en herkende haar meteen.

Hij gaf haar een speciale behandeling en deed alles om haar leven te redden.

Na een lange zware strijd werd de vrouw beter.

Dokter Achmed vroeg aan het ziekenhuis of hij onder de rekening iets mocht opschrijven.

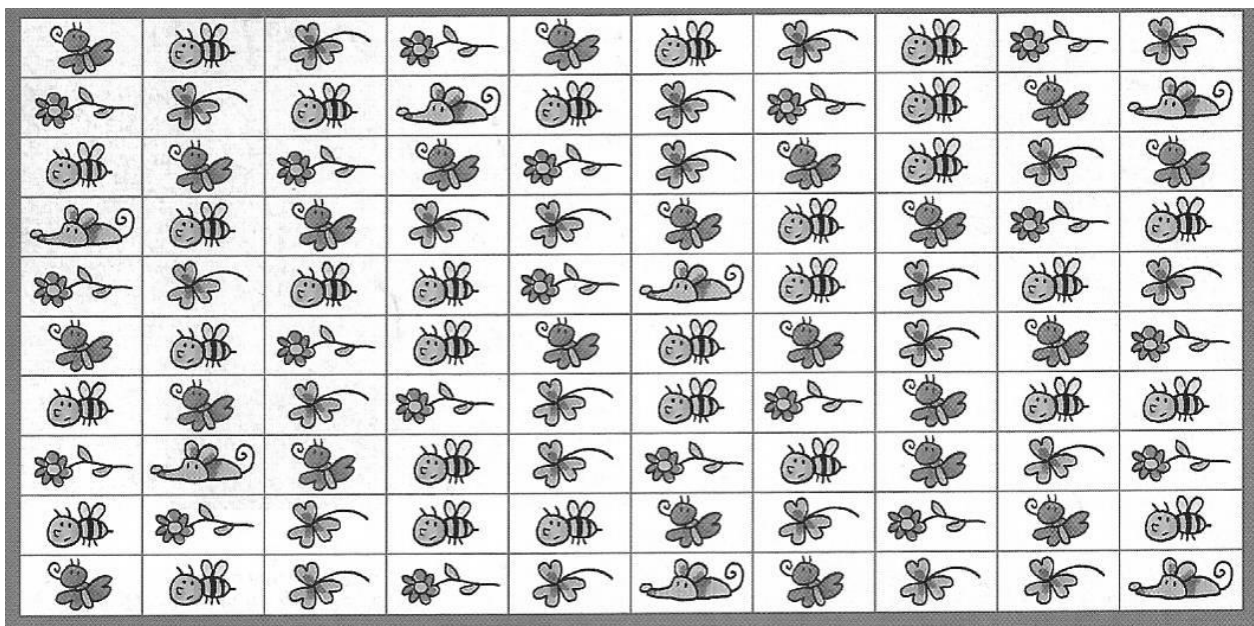
Toen de vrouw de rekening kreeg, -ze was er zeker van dat ze heel veel zou moeten betalen- las ze onder de rekening de woorden:

'rekening volledig betaald met een glas melk.

Ondertekend, Dr. Faisel Achmed.'

'Elk leven is het waard
geleefd te worden.'

pater Damiaan

!!! Zoek in dit natuurrooster die éne bloem in het vakje...

* vlak naast het klavertje drie,

* pal onder een bijtje,

*links, rechts, boven of onder een vakje met een vlinder,

* dat zeker niet raakt (zelfs niet met de hoeken) aan een vakje met een muis.

Kamiano

Op het eiland Molokai,
tijdens een nacht in 1881...

Damiaan schrok wakker uit zijn slaap.
Hij hoorde luid geroep:
'Makua Kamiano, vader Damiaan,
doe open, ik ben zo bang.'
Damiaan keek naar buiten.
Daar stond een jonge melaatse vrouw.
'Ik heet Lilu'ai en ik ben niet van uw
kerk.
Mijn man is gestorven en nu dringt mijn
buurman mijn huis binnen en valt mij
lastig.
Alsjeblieft Kamiano, laat mij hier
schuilen.
Ik ben zo bang.'
Damiaan legde een deken op haar
schouders en improviseerde in zijn huis
een bed voor Lilu'ai.
En Lilu'ai bleef daar wonen. Zij zorgde voor pater Damiaan en ook voor Kialu, het zoontje van een
melaatse vrouw die pas gestorven was.

Enige tijd later zei Lilu'ai tot iemand die Molokai bezocht: 'Kamiano is als een vader voor ons
allemaal.

Er was hier eens een dokter...

Als hij de melaatsen onderzocht, dan hief hij met zijn wandelstok de lompen van de melaatsen op. En
de zelf die we nodig hadden zette hij in een pot aan de deur.

Maar Kamiano strijkt de zelf zelf op de wonden. Kamiano spreekt niet over liefde, Kamiano is liefde!

Als christenen van iemand vinden dat hij of zij als een heilige geleefd heeft en die persoon als
een heilige beginnen te vereren, start de kerk een onderzoek naar het leven en het werk van die
persoon. Wanneer een groep van theologen en kardinalen vindt dat die persoon echt als een
heilige heeft geleefd, dan wordt hij of zij eerst *Dienaar Gods* genoemd. De kerk wil hiermee
zeggen: deze persoon mag je als een inspirerende persoon zien. Daarna kan de kerk die persoon
zalig noemen. Pas na dat proces kan iemand heilig verklaard worden. Dat betekent dat de kerk
plechtig verklaart dat die persoon als een heilige heeft geleefd en als een heilige vereerd mag
worden. Over de hele wereld.

*Heiligen zijn bijzondere personen.
Zij hebben zo'n indruk gemaakt op mensen, dat niemand ze wil vergeten.
Zij hebben het voorbeeld van Jezus gevolgd.*

Op 11 oktober 2009 werd pater Damiaan heilig verklaard.
Zo zegt de kerk dat pater Damiaan een voorbeeld is voor ons.
Hij heeft zijn leven ingezet voor de melaatsen.
Melaatsheid is een erg ziekte die besmettelijk is.
Pater Damiaan zorgde voor de verstoten melaatsen en stierf aan de ziekte.

Logo's van de Damiaanactie

Vroeger logo

Huidig logo

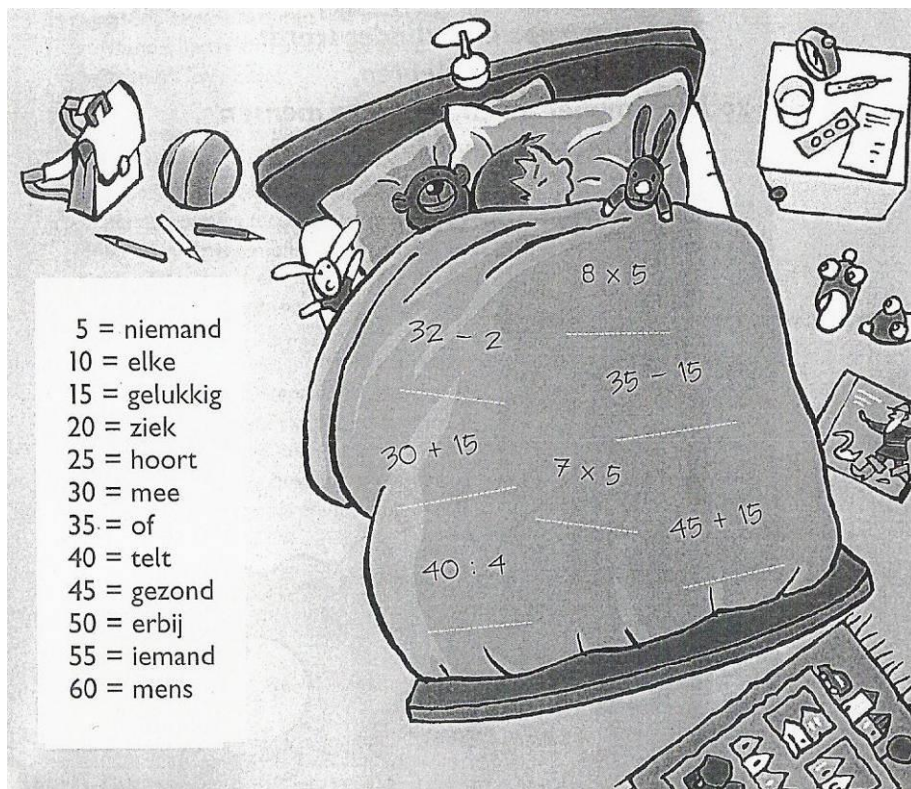
Dit zegt de Damiaanactie over haar logo:

De vlinder

De vlinder staat symbool voor al die duizenden kwetsbare lepra- en tbc-patiënten in de derde wereld. Zij zijn kwetsbaar maar tegelijk hoopvol en mooi. De Damiaanactie wil hun weer hoop geven en een toekomst. Daarom zetten ze zich dag na dag in om zoveel mogelijk kwetsbare vlinders te redden.

Het hart

De Damiaanactie-vrijwilliger gaat ervoor met hart en ziel en heeft het hart op de juiste plaats. Hij of zij doet er alles aan om de samenleving menselijker te maken, door een trouwe bondgenoot te zijn van alle mensen die strijden tegen onverschilligheid. In het Noorden, Zuiden, Oosten én Westen.

!!! Maak eerst de oefeningen.
Zoek in het lijstje naar het woord dat bij de uitkomst past.
Schrijf de woorden onder de rekensommen.
Zo kun je een boodschap vormen. Welke?